

ních, je tu nezbytným předpokladem, aby s poměrem tím mohlo být počítáno jako s určitým právním základem. Je potom jen důsledné, spojilo-li vlád. nař. č. 252/1933 Sb. s poměrem družky a státního zaměstnance charakterizovaným společnou domácností pro svůj obor důsledky shodné s těmi, jež postihují podle 1. odst. § 9 manžele. Ustanovení 2. odst. § 9 cit. vlád. nař. je tedy samostatným předpisem, který nelze uváděti v souvislost s normou odst. 1, a nelze z něho nic použítí při výkladu této normy.

Rozumí-li však ustanovení § 9 odst. 1 vlád. nař. č. 252/1923 Sb. »manželem« manžela, třebaž nežil ve společné domácnosti s druhým manželem, není přesvědčivého důvodu, aby byl přikládán výrazu tomu jiný význam v 3 odst. § 9 cit. nař., který ustanovuje, že předpis 1 odst. cit. paragrafu platí i tehdy, jestliže bylo manželství rozvedeno po 1. červenci 1933. Vztahuje se proto předpis 3 odst. § 2 nař. č. 252/1923 Sb. i na taková rozvedená manželství, jichž manželé před rozvodem provedeným po 1. červenci 1933 nežili ve společné domácnosti. Pro názor stížnosti, že má vlád. nař. č. 252/1933 Sb. v § 9 odst. 1 a 3 na mysli jen manžele žijící ve společné domácnosti, nelze tedy v zákoně shledati oporu.

V daném případě není o tom sporu, že st-1 uzavřel manželství platně již v roce 1930, které bylo rozvedeno 22. ledna 1934, tedy po termínu 1. července 1933, stanoveném v § 9 odst. 3 cit. vlád. nař., a podléhá tudíž podle výslovného a zcela jasného tohoto ustanovení jeho odpočivný plat snížení normovanému v odst. 1 téhož paragrafu, když jeho manželka jest aktivní učitelkou. Že by jí nebylo lze považovati za státního zaměstnance po rozumu § 9, stížnost netvrdí a žádných námitek proti stanovisku žal. úřadu v tomto směru neformuluje.

Než za tohoto stavu věci padá i další výtka stížnosti, že řízení trpí vadností proto, že prý žal. úřad neprovedl důkazů, které st-1 nabízel jak o tom, že se svou chotí společné domácnosti nikdy nezaložil, tak o tom, že vzhledem k jeho nemoci ani k založení společné domácnosti dojíti nemohlo, a konečně že úřad neprovedl nabízený důkaz trestními spisy okr. soudu v Litoměřicích o tom, že rozvod jeho manželství nebyl proveden na oko, nýbrž že rozvodovému řízení předcházely vážné konflikty, které právě zabraňovaly zařízení společné domácnosti. Všechny tyto okolnosti jsou dle toho, co bylo prve uvedeno, pro posouzení otázky přípustnosti snížení st-lova odpočivného platu s hlediska § 9, zvláště vzhledem k výslovnému předpisu 3 odst. nerozhodné. Brání tedy již procesní ekonomie tomu, aby správní úřad prováděl důkazy, které pro řešení otázky na sporu jsou zbytečné, když nemají na zodpovědění její žádného rozhodujícího významu. Není proto žádnou vadou řízení, tím méně vadou podstatnou ve smyslu § 6 zákona č. 164/1937 Sb. o nss, když úřad důkazů takových neprováděl.

Č. 13.003.

Církevní věci: * Podání žádosti samostatného světského duchovního správce, aby byl dán do výslužby z důvodu trvalé nezpůsobi-

losti k činné službě, zahrnuje v sobě se zřetelem na předpis § 9 zákona č. 50/1874 ř. z. o úpravě vnějších právních poměrů církve katolické i resignaci na posavadní obročí.

(Nález z 9. října 1937 č. 3815/3/35.)

V ě c: Ladislav S. v Průhonicích proti rozh. min. škol. a nár. osvěty v Praze z 25. ledna 1932 o výslužném.

V ý r o k: Stížnost se zamítá.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím zrušil žal. úřad z moci úřední výnos zem. správy politické v Praze z 18. července 1927, jímž povolila st-li, římsko-katolickému faráři na odpočinku, od 1. ledna 1926 zúčtovatelnou zálohu na odpočivné požitky ročních 14.976 Kč, odpovídající přibližně výši pravděpodobného pensijního nároku příslušejícího mu podle § 2 zákona č. 122/1926 Sb., v podstatě v úvaze, že působení st-lovo ve veřejné duchovní správě skončilo dnem 31. prosince 1925, tedy před účinností zákona č. 122/1926 Sb., a že nelze tudíž naň vztahovati nové kongruové předpisy, t. j. zákon č. 122/1926 Sb. a prov. nař. k němu č. 124/1928 Sb.

O stížnosti uvažoval nss takto:

Žal. úřad pokládá výměr zem. správy politické z 18. července 1927 o povolení zúčtovatelné zálohy na odpočivné požitky st-lovy v rozsahu určeném § 2 zákona č. 122/1926 Sb. za nezákonný, a to proto, že st-lovo působení ve veřejné duchovní správě skončilo 31. prosince 1925, tedy před účinností zákona č. 122/1926 Sb. Závěr svůj opřel v podstatě o čtyři skutečnosti. O žádost st-lovu z 2. května 1925, aby byl dán vzhledem k pokročilému věku a nemoci na trvalý odpočinek, o oznámení biskupské konsistoře v Hradci Králové z 3. prosince 1925, že st-l vstoupí dnem 1. ledna 1926 na trvalý odpočinek, z výnosu zem. správy politické v Praze z 18. prosince 1925 o zastavení výplaty požitků koncem prosince 1925 a poukázáním výslužného od 1. ledna 1926 a konečně o podání téže konsistoře z 9. ledna 1926, že interkalárním administrátorem fary byl od 1. ledna 1926 ustanoven tamní kaplan.

Stížnost považuje názor žal. úřadu o tom, že st-l nebyl v době účinnosti kongr. zákona č. 122/1926 Sb. v činné službě, za mylný a poukazuje na dopis biskupské konsistoře v Hradci Králové z 3. prosince 1925, v němž jest uvedeno, že biskupská konsistoř bere na vědomí, že farář odejde 1. ledna 1926 na odpočinek, tvrdí, že st-l teprve tímto dnem na své beneficium resignoval a církevní vrchnost tímto dnem resignaci přijala. Proto odešel do výslužby teprve 1. ledna 1926 a nelze prý tvrditi, že byl dán na odpočinek a úřadu svého zproštěn již 31. prosince 1925, poněvadž jako pensista nemohl by 1. ledna 1926 na své beneficium resignovati, to může prý jen kněz v aktivní službě. Podle zákona je prý pro posouzení sporné otázky rozhodná doba, kdy do výslužby odešel, a nikoliv, kdy mu aktivní plat byl zastaven. Podle toho uznává st-l, že podmínkou nároku na výslužné podle zákona č. 122/1926 Sb. a vládn. nař. č. 124/1928 Sb. jest, aby změna poměru samostatného duchovního správce v činné službě v poměr výslužníka nastala za

účinnosti cit. norem, soudí však, že tento předpoklad je splněn. St-l se však mýlí.

Dosazovati osoby jmenované k církevním úřadům a obročím v duchovní práva spojená s těmito úřady a obročimi náleží podle § 7 zákona č. 50/1874 ř. z. o úpravě vnějších právních poměrů církve katolické vrchnostem církevním, uváděti je v příjmy s těmito úřady a obročimi spojené, náleží však podle téhož předpisu státní správě kultové za spolupůsobení biskupů a farních obcí Je tedy duchovní ve službách církve, církev ho uvádí v církevní úřad a disponuje s ním jako se svým zaměstnancem. Byl-li duchovní správce investován na určité obročí, nabývá práva na jurisdikci a nároku na místní příjmy s obročím spojené zásadně na tak dlouho, dokud nebyl převzat mezi kněze-deficienty, t. j. do výslužby. K tomu může dojíti podle § 9 cit. zákona jen tehdy, je-li jeho služební nezpůsobilost prokázána, vzdá-li se obročí a rozhodne-li shodně příslušný státní a církevní úřad, že je ho převzítí mezi kněze-deficienty. Podle toho je tedy k dání do výslužby třeba projevu vůle samostatného duchovního správce, že se vzdává obročí, a souhlasu jak státního, tak církevního úřadu. Převzetí do deficiencie je pojmově neslučitelné s další správou církevního úřadu a s výkonem práv s tímto úřadem spojených. Zákon nepředpisuje určitou formu pro resignaci. Sluší proto míti zato, že podání žádosti za dání do výslužby zahrnuje v sobě i zřeknutí se obročí, ovšem pod podmínkou, že bude žadatel přijat do výslužby. O přijetí do výslužby vyslovuje se však jak úřad státní, tak úřad kultový. Státní správa zkoumá, jsou-li in concreto splněny podmínky pro pensionování, a přiznává odpočivné platy; dání do výslužby tedy změnu činného služebního poměru v poměr deficienta, provádí po souhlasu státní správy kultové církevní vrchnost (srov. §§ 32, 33, 60—63 vlád. nař. č. 124/1928 Sb.).

Má tedy stížnost pravdu, tvrdí-li, že dání do výslužby samostatného duchovního správce je vázáno na dobrovolné vzdání se benefícia duchovním správcem a že bez tohoto projevu vůle nemůže býti k jeho pensionování přikročeno. Leč stížnost se mýlí, pokud má zato, že st-l resignoval na své beneficium teprve 1. ledna 1926 a že tedy v tento den byl ještě v činné službě. Jak již uvedeno dovolává se stížnost v tom směru jediné dekretu biskupské konsistoře z 3. prosince 1925. Leč činí tak neprávem. Právě tento dekret mluví proti stanovisku st-lovu. V uvedeném dekretu se praví, že biskupská konsistoř bere na vědomí, že st-l odejde dne 1. ledna 1926 na odpočinek. Tento akt církevní vrchnosti má jednoznačný obsah. Podle něho přijímá uvedená církevní vrchnost resignaci st-lovu na místo duchovního správce a bere na vědomí, že st-l 1. ledna 1926 odchází do výslužby, čili jinými slovy, že tímto dnem vstupuje mezi kněze-deficienty. Stal-li se však st-l 1. ledna 1926 knězem-deficientem, nebyl a nemohl býti činný v tento den při správě farního úřadu, a ježto nabyt zákon č. 122/1926 Sb. o úpravě platů duchovenstva církví a náboženských společností státem uznaných případně recipovaných účinnosti dnem 1. ledna 1926, nebyl st-l již v tento den činný v duchovní správě a neměl nárok, aby jeho výslužnické příjmy byly vyměřeny státní správou kultovou podle předpisu tohoto zákona.